

Läkemedelsnära produkter

Västra Götalandsregionen

2026-01-02

Vägledning

Vid förskrivning av tappningskatetrar

Denna vägledning bygger på Vårdhandbokens avsnitt om kateterisering av urinblåsa och är tänkt som ett stöd vid förskrivning av tappningskateter.

Förskrivare

Läkare

Sjuksköterska

Distriktssköterska

Sjukgymnast/fysioterapeut

Barnmorska

Förskrivare utses enligt Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2021:52) om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården.

För att utbilda patienten i självkateterisering, och följa upp behandlingen, krävs särskild kompetens, till exempel uroterapiutbildning.

Förskrivningskriterier

Patienten ska utredas och erhålla behandling. Vid funktionsnedsättning av urinblåsans tömningsförmåga kan tappningskateter förskrivas efter läkarordination

- i avvaktan på/under utredning/behandling
- vid kronisk ej behandlingsbar blåsdysfunktion

Mål med hjälpmedlet

Att möjliggöra tömning och sköljning av urinblåsan.

Kostnad för inkontinenshjälpmedel

Förskrivar- och kostnadsansvar följer hälso- och sjukvårdsansvaret, se Handböcker Läkemedelsnära Produkter i Västra Götaland.

Råd i förskrivningsprocessen

Bedöma behov

Kateterbehandling av urinblåsan ordinerar av läkare med angiven indikation samt planerad behandlingstid alternativt tidpunkt för omprövning. Förskrivaren bedömer om det finns behov av tillbehör.

Prova ut, anpassa och välja produkt

- Val av hjälpmedel sker i dialog med patienten. Kostnaderna för hjälpmedlet ska vara befogade med hänsyn till patientens behov.

- Beakta patientens fysiska förmåga ex. handfunktion samt olika behov vid val av produkt, exempelvis i hemmiljö, vid resa eller på arbetsplatsen.
- Ta hänsyn till andra hjälpmedel som kan påverka utprovningen. Kontakta aktuell förskrivare vid behov av gemensam behovsbedömning.
- [Guide för val av produkt finns här](#)

Kontroll av vald kateter vid utprovning:

Kontrollera att blåstömningen blir optimal med vald tappningskateter och teknik.

Residualvolym kontrolleras lämpligast med blåsscanner (för barn kan specifika riktlinjer finnas).

Förskriva och beställa

Förskrivning rekommenderas för tre månaders behov och kan förskrivas med flera uttag (iterering). Förskrivningen gäller högst ett år. Förskrivning görs i Sesam LMN och beställning/uttag görs via 1177 alternativt via kundtjänst på Skövdedepån.

Informera, instruera och träna

- Information, instruktion och träning anpassas till patienten/brukarens egna förutsättningar och ges till närstående/kontaktperson för omvårdnadspersonalen som ska hantera/assistera vid användning av tappningskateter.
- Förskrivaren ska förvissa sig om att patienten/brukaren använder tappningskatetern enligt leverantörens anvisningar.
- Informera om var man vänder sig för beställning av förskrivna tappningskateter, vid förändrat behov eller produktfrågor.
- När och av vem uppföljningen av förskrivningen kommer att göras.

Läs mer: www.vardhandboken.se/Texter/Kateterisering-av-urinblasa/Oversikt/